
Rolul asigurărilor de viață în consolidarea bugetelor familiale

Ala ROLLER dr. (ala.roller@yahoo.com)

Angela COLȚA master in st. educație (coltaangela0304@gmail.com)

Abstract

Life insurance is an additional measure of provision and long-term savings for citizens and their families in connection with the occurrence of events in their lives. These insurances complement social insurance and social assistance in terms of meeting the requirements of the population in case of loss of work capacity, old age or in case of death.

Odată cu accelerarea ritmului de viață, cu apariția tehnologiilor avansate, modernizarea proceselor antreprenoriale, crearea aglomerațiilor urbane, creșterea numărului parcurilor de transport care implică mărirea vitezei și folosirea energiei atomice, s-a acutizat problema protecției vieții, sănătății și integrității personale. Totuși progresele științei și tehnicii înregistrate în epoca modernă n-au făcut să dispară pericolele/riscurile la care este supusă societatea umană. În această ordine de idei, există o necesitate stringentă, privind constituirea și dezvoltarea pieței naționale a asigurărilor de viață. Acest lucru este demonstrat prin faptul că dezvoltarea pieței asigurărilor, atât în țările cu economie de piață avansată, cât și în cele precum este Republica Moldova, presupune o analiză detaliată a tuturor factorilor de influență. În aceeași ordine de idei remarcăm că piața asigurărilor de viață constituie o componentă esențială pentru dezvoltarea investițional-economică, cu multiple efecte benefice asupra economiei naționale.

Latura economică are menirea de a satisface obținerea profitului de către acționari prin preluarea riscurilor asiguraților, contra unor prime achitate eșalonat. În plan social asigurarea participă la menținerea echilibrului social; creșterea nivelului de pregătire psihologică a indivizilor; refacerea morală a păgubiților și la ridicarea nivelului de trai al populației. Dincolo de rolurile principale, asigurarea îndeplinește o serie de funcții, printre care: participarea la constituirea produsului intern brut; realizarea plasamentelor și investițiilor pe piața bursieră; inclusiv participarea în calitate de ofertant al surplusurilor de capital deținute, nu în ultimul rând reducerea presiunii asupra bugetelor de asigurări sociale și lupta împotriva mortalității și morbidității cetățenilor.

În acest context putem remarca că asigurările de viață reprezintă soluții eficiente pentru problemele financiare (necesități bănești pentru

funeralii, restabilirea morală după deces și asigurarea unor resurse pecuniare moștenitorilor legali) cauzate de moarte și accident. Odată cu dezvoltarea socială asigurarea capătă o nouă formă de viață, realizându-și rolul prin intermediul funcțiilor secifrice: de compensare, de prevenire, financiară și de repartitie. Totodată asigurările de viață participă la creșterea veniturilor individuale și consolidarea bugetelor familiale, orientând activitatea umană către stabilitate emoțională, psihologică și financiară.

Bineînțeles că integritatea fizică, capacitatea de muncă a cetățenilor sunt afectate de factori politici, economici, sociali nefavorabili, care conduc la apariția nevoii contractării unei polițe de asigurare a vieții, fapt pentru care cercetarea și găsirea soluțiilor relevante acestui sector este un proces de o însemnătate majoră. Gradul de emigrare masiv; lipsa culturii și educației financiare; infrastructura slab dezvoltată; prestarea serviciilor la nivel scăzut; impedimentele fiscale și legislative constituie printre puținele piedici în dezvoltarea sectorului asigurărilor de viață și fundamentarea unei vieți îndestulate în Republica Moldova.

În condițiile unei situații instabile din punct de vedere politico-legislativ, economico-financiar, dezvoltarea continuă a pieței asigurărilor de viață ar presupune o schimbare semnificativă asupra structurii economiei naționale, participând la creșterea strategică macroeconomică și contribuind la ridicarea nivelului de trai al populației.

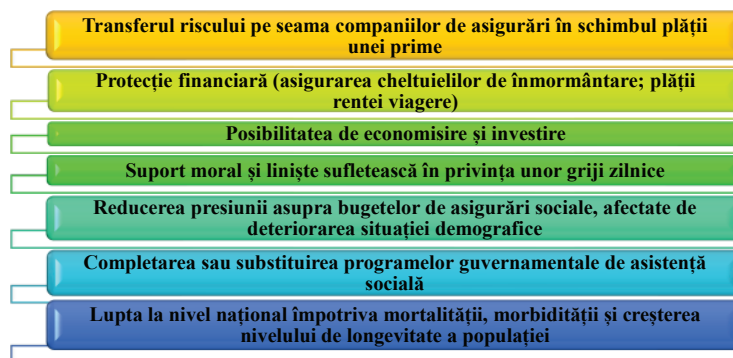
În același timp problema îmbătrânirii demografice, manifestă un impact substanțial asupra direcției sectorului asigurărilor de viață, deoarece creșterea numărului pensionarilor și micșorarea persoanelor apte de muncă ar trebui să îndemne cetățenii la acțiuni concrete pentru asigurarea bunăstării la vârsta pensionară și nu numai.

Studiile existente, realizate până la etapa actuală au demonstrat că viața persoanelor înainte și după încheierea unui contract de asigurare a vieții este foarte diferită. Această analiză demonstrează că oamenii încheie asigurări în urma apariției unor riscuri imprevizibile: deces; accidente; boli; intervenții chirurgicale.

Viața oamenilor este cu mult mai ordonată și echilibrată după intrarea în posesie a unei polițe de asigurare, fiind motivați de a ajunge la maturitatea contractului pentru a beneficia de resursele bănești colectate (beneficiile sunt prezentate în figura 1.1.), fiind conștienți de faptul că chiar în cazul neparvenirii a nici unui accident, pot beneficia de banii colectați pe parcursul anilor.

Beneficiile asigurării de viață

Figura 1.1

Sursa: Elaborată de autor în baza ANGHELACHE, C.; VEREJAN, O. Analiza actuarială în asigurări. București: Editura Economică. 2006, 23 p.

În figura 1.1. sunt prezentate beneficiile asigurărilor de viață atât din punct de vedere individual (protecție financiară, sprijin moral etc.), cât și la nivel național (reducerea presiunii asupra bugetelor de asigurări sociale, lupta împotriva mortalității etc.). La începutul dezvoltării sectorului asigurărilor de viață, acesta oferea despăgubiri și susținere doar în cazurile de deces ale asiguratului, fiind o modalitate de a garanta familiei decedatului o situație financiară mai bună.

Însă o dată cu trecerea timpului companiile de asigurări și-au lărgit gama de produse oferite, incluzând în categoria de riscuri chiar și supraviețuirea asiguratului, ceea ce i-a permis acestuia să se bucure de avantajele prezentate în figura 1.1. După cum se remarcă în cadrul emisiunii „Sputnik Matinal”: „Polița de asigurare obligatorie nu acoperă totul. Asigurarea de viață te ajută să mai primești o sumă de bani pentru ați recupera sănătatea. Asigurarea înseamnă protecție și încredere în ziua de mâine. Viața și sănătatea trebuie protejate”¹. De aceea este importantă contractarea unei asigurări de viață, pentru a avea siguranța zilei de mâine, a unui viitor prosper, în deplină securitate și armonie. De cele mai multe ori asigurarea vieții este cea mai eficientă metodă de acumulare prealabilă a banilor. Întrucât procesul de acumulare este mai stabil, fiind reglementat de prevederile contractului ce limitează posibilitățile de retragere liberă a depunerilor, practicate în băncile de economii. Din alt punct de vedere, acumularea este însoțită și de o protejare

1. https://sputnik.md/radio_podcasturi/20190305/25073823/Specialist-Asigurarea-de-via-este-o-msur-facultativ-dar-cu-adevrat-necesar.html

a familiei prin asigurare în caz de producere a unor fenomene nefavorabile pentru asigurați¹.

Asigurarea de viață reprezintă o modalitate de protecție financiară, garantare și păstrare a nivelului de trai al unei familii. Ea este o parte integrantă a planului financiar al familiei, alături de alte planuri de investiții.

Prin intermediul asigurării de viață se creează garanția disponibilității unui fond de lichidități necesar în cazul unei situații neașteptate, fără afectarea celorlalte forme de economisire².

În aceste condiții, rolul principal al asigurării de viață constă în a oferi protecție financiară familiei asiguratului, fiindu-i alături nu doar în momentele dificile, dar și în cele frumoase.

Sectorul asigurărilor reprezintă un indicator eficace pentru evaluarea profunzimii și gradului de implicare în procesul de promovare a platformelor economice, cu potențial ridicat în cadrul statelor cu economie de tranziție, precum este Republica Moldova, ceea ce necesită valorificarea maximă a tuturor posibilităților și oportunităților apărute. Pentru atingerea unui nivel avansat de dezvoltare este necesară calcularea sistematică a indicatorilor statistici cu scopul formării unor pârgii economico-sociale, care să conducă la extinderea pieței de asigurări și la prosperitatea națională. În aceste condiții, acest sector își poate aduce aportul fie la stimularea, fie la încetinirea creșterii economice. În acest sens este relevant să sugerăm aportul sectorului de asigurări asupra fenomenului de creștere economică, care presupune existența unor consecințe de lungă durată. Deoarece, până în prezent nu s-a stabilit interdependența concretă a sectorului de asigurări și creșterea economică este necesară o studiere mai amplă a acestei corelații.

Astfel, asigurarea de viață ce include în sine atât asigurarea de viață, cât și asigurarea de accidente, reprezentând o asigurare combinată presupune manifestarea criteriului eficienței prin încasarea de către asigurat sau de către beneficiarul asigurării a sumei asigurate într-un quantum maximal, în caz de producere a riscului asigurat sau în caz de supraviețuire după expirarea termenului de valabilitate a contractului, cheltuind, în acest scop o sumă minimală de bani³.

Pornind de la aceste convingeri, putem specifica că rata de creștere economică este caracterizată de contribuția pieței de asigurări din cadrul

1. FOTESCU, Stanislav. Eficiența asigurărilor în Republica Moldova. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic ASEM, 2001, p.78.

2. IONESCU, Roxana. Asigurări și Reasigurări. București: Editura Universitară, 2016, 5 p.

3. FOTESCU, Stanislav. Eficiența asigurărilor în Republica Moldova. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic ASEM, 2001, 98 p.

unei țări¹. În anii următori, Troy Beck și William J. Webb (2003), în lucrarea „Economic, demographic, and institutional determinants of life insurance consumption across countries” au ilustrat modul în care asigurătorii de viață pot contribui la creșterea economică datorită diferitelor aspecte, precum: asigurările de viață pot determina creșterea productivității prin reducerea cererii pentru lichiditate și prin o utilizare mai eficientă a resurselor disponibile sau asigurătorii au potențial de stimulare a profitului investițiilor, reducând costurile de finanțare a riscurilor. Factorii care influențează dezvoltarea sectorului de asigurări diferă în funcție de fiecare stat în parte. Economistul Sen (2007) a estimat că în țările din Asia există un anumit impact dat de PIB, economiile interne brute (EIB), urbanizare, gradul de alfabetizare al populației, speranța de viață la naștere, rata de mortalitate, inflație, rata reală a dobânzii și a prețului asigurărilor asupra cererii pentru asigurările de viață. Autorii Ernst Otto Fischer (1973) și John Y. Campbell (1980) au demonstrat că asigurările sunt pozitiv corelate cu veniturile. Această influență este explicată din prisma a două componente.

În primul rând, creșterea veniturilor determină majorarea accesibilității asigurărilor de către populație, deoarece odată cu majorarea disponibilităților bănești, oamenii au tendința de a se orienta către alte produse, care să le satisfacă nu doar necesitățile fiziologice, dar și cele de securitate. Iar în al doilea rând, contractarea unei polițe de asigurări de viață, conduce la creșterea veniturilor individuale și într-un final la creșterea bunăstării populației. Un studiu realizat de Peter R. Haiss și Kjell Sümegi a analizat impactul investițiilor în asigurări și influența primelor asupra creșterii PIB-ului în Europa, pentru 29 de țări, constatând un impact pozitiv al asigurărilor de viață asupra creșterii PIB-ului, mai ales în țările aflate în curs de dezvoltare, cum este Republica Moldova². Numărul extins de studii de specialitate din literatură elaborate cu scopul de a pune capăt dezbaterilor cu privire la influența asigurărilor în progresul de creștere economică au decis aportul pozitiv adus de sectorul de asigurări la nivel macroeconomic (Mirela Cristea (2014)). În continuare prezentăm în figura 1.2. avatajele asigurărilor de viață pentru Republica Moldova.

1. OUTREVILLE, J. François. The Relationship Between Insurance, Financial Development and Market Structure in Developing Countries. În: An International Cross-Section Study. Burgundy School of Business. Dijon, Franța. 1992. p.29.

2. HAISS, Peter R.; SÜMEGI, Kjell. The Relationship of Insurance and Economic Growth - A Theoretical and Empirical Analysis. În: Empirica, Journal of Applied Economics and Economic Policy. 2007. [citat 2021-03-02]. Disponibil: <<https://ssrn.com/abstract=968243>>.

Avantajele asigurărilor de viață pentru economia Republicii Moldova

Figura 1.2

Sursa: elaborată de autor în baza FOTESCU, Stanislav. Eficiența asigurărilor în Republica Moldova. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic ASEM. 2001. p.68.

Într-un studiu elaborat ca parte a unei campanii de educație financiară organizate de APPA și susținute de Metropolitan Life, numit „Importanța și principalele beneficii ale asigurărilor de viață și pensiile private” se remarcă că în economiile europene mai avansate, asigurările de viață joacă un rol important în atenuarea riscului de sărăcie, prin asigurarea securității financiare a persoanelor și a familiilor în fața unor evenimente neașteptate, cum ar fi decesul și invaliditatea. Asigurările de viață acționează de asemenea ca instrumente de economisire pentru populație, canalizând volume semnificative de fonduri pe termen lung către piețele financiare și alte sectoare care au nevoie de investiții și contribuind astfel la creșterea și stabilitatea economică în ansamblu. Tot acest studiu ne sugerează că industria asigurărilor de viață la nivel internațional direcționează un volum mare de economii ale populației către piețele financiare și acționează ca furnizor direct și indirect de finanțare stabilă pe termen lung pentru diferite sectoare ale economiei. Asigurările de viață prezintă la nivel internațional o mulțime de avantaje, care se regăsesc printre beneficiile oferite la nivel național, cu rol semnificativ din punct de vedere economic, social și financiar.

În primul rând asigurările contribuie la creșterea macroeconomică la nivel național, oferind soluții pentru prevenirea posibilelor riscuri, compensând pagubele, care ar putea surveni și realizând o interconexiune permanentă a intereselor generale și personale.

Asigurările catalizează procesul de creștere a veniturilor persoanelor, care motivează în cele din urmă dezvoltarea economică prin motivarea la investirea în sectoarele economice avantajoase.

Totodată, acestea participă la crearea pentru populație a unor mijloace suplimentare de prevedere și de economisire.

În al doilea rând, asigurările de viață oferă posibilitatea asiguraților și familiilor acestora ca, în cazul producerii evenimentelor asigurate – accidente, vătămarea corporală, împlinirea unei vârste specificate în contract, decesul sau supraviețuirea – să încaseze sumele asigurate sau indemnizația.

În al treilea rând, asigurările îndeplinesc un rol educațional, participând la informarea și cultivarea bunelor metode de protecție a sănătății și integrității personale.

Asigurații sunt motivați să întreprindă măsurile necesare pentru prevenirea riscului asigurat, iar în caz de necesitate să contribuie la ameliorarea efectelor negative ale daunelor produse.

În al patrulea rând, resursele financiare colectate și coordonate pentru formarea fondurilor de asigurare și a rezervelor de prime sunt utilizate pentru activități investiționale, ca resurse de creditare a diverselor sectoare ale economiei naționale, contribuind la creșterea produsului intern brut. Totodată, o anumită parte din aceste resurse fiind prelevate la bugetul de stat.

Pe lângă latura materială legată de compensarea financiară a daunelor produse, sectorul asigurărilor cuprinde și latura morală, care se manifestă prin crearea stării de liniște, de siguranță și care le permite asiguraților să se concentreze asupra activității lor cotidiene și să-și realizeze muncile într-o manieră liberă.

Importanța asigurărilor rezultă și din incidența lor asupra vieții economico-sociale, care se manifestă și se propagă în următoarele direcții principale: sunt o ramură creatoare de valoare adăugată; creează locuri de muncă; oferă capital de împrumut pe piața financiară; reduc incertitudinile economice; fac posibilă reluarea și continuarea normală a activității economico-sociale¹.

Pe lângă punctele forte prezentate anterior, putem remarca alte particularități ale asigurărilor de viață, la nivel internațional, care conduc la îmbunătățirea situației financiare, atât a fiecărui individ în parte, cât și colectiv (tabelul 1.1).

1. BISTRICEANU D., Gheorghe. Sistemul asigurărilor din România. București: Editura Economică, 2002. p. 65.

Avantajele asigurărilor de viață

Tabelul 1.1

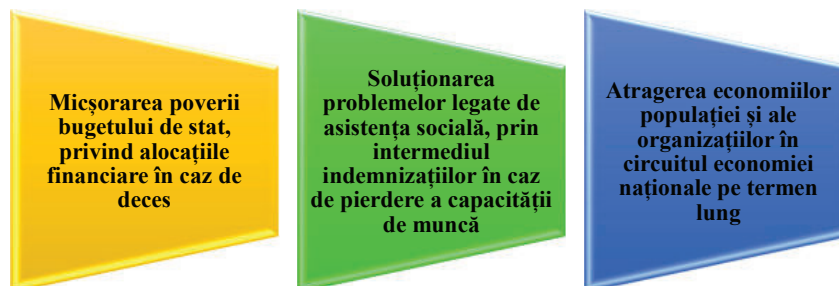
Nr.	Beneficiile asigurărilor de viață
1.	La sumele de peste un anumit nivel, polițele de asigurare se încheie numai cu avizul favorabil al medicului desemnat, cu excepția asigurării mixte de viață și suplimentară de accidente, la care limita este mult mai mică;
2.	În toate cazurile, sumele asigurate nu pot fi atacate de moștenitorii legali în defavoarea beneficiarului înscris în poliță;
3.	La expirarea polițelor (cu primele achitate integral) suma ce se plătește de societatea de asigurări se majorează cu cote de excedent care se stabilesc anual, în funcție de durata asigurării;
4.	La cererea asiguratului, se pot corecta atât suma asigurată, cât și prima de asigurare, pentru contracararea inflației;
5.	Există posibilitatea renunțării la plata primelor de asigurare, caz în care asiguratul este defavorizat minimal, polița rămânând valabilă pentru o sumă asigurată redusă;
6.	Asiguratul are posibilitatea să aleagă una sau mai multe forme de asigurare din variantele existente;
7.	Posibilitatea încheierii mai multor contracte de asigurare împotriva aceluiași eveniment și la producerea acestuia asiguratul sau beneficiarul are dreptul să încaseze sumele asigurate cuvenite de la toți asigurătorii;
8.	Independența financiară pentru copii în perioada studiilor sau a debutului în căsnicie;
9.	Mentținerea garantată a stilului de viață indiferent de situațiile prin care asigurații trec într-un moment și crearea de pensii suplimentare;
10.	Asigurarea unui fond de compensare financiară în situația unei invalidități, spitalizări sau diagnosticării cu o boală gravă; fond de cheltuieli imediate: funeralii, taxe de succesiune.

Sursa: *Elaborat de autor* în baza IONESCU, Roxana. Asigurări și Reasigurări. București: Editura Univestitară, 2016, 103 p.

După cum am prezentat în tabelul 1.1, asigurările sunt considerate o ramură prestatoare de servicii, un intermediar financiar și un activ financiar într-o economie de incertitudini. Societățile de asigurări participă la dezvoltarea națională prin intermediul operațiunilor de plasament în cadrul băncilor, achiziționării hârtiilor de valoare, investiții în bunuri imobiliare, participării la procesele bursiere și solicitării de împrumuturi pentru extinderea unor game de servicii, iar crearea unei industrii moderne va permite extinderea tuturor domeniilor și sectoarelor economice, iar într-un final creșterea macroeconomică de lungă durată (figura 1.3).

Beneficiile creării unei industrii moderne a asigurărilor de viață

Figura 1.3

Sursa: Intermedierea Asigurărilor în Contextul Economiei de Piață. [citat 02.01.2021]. Disponibil: <[https://ru.scribd.com/doc/200409886/Intermedierea-Asigurarilor-in-Contextul-Economiei-de -Piata](https://ru.scribd.com/doc/200409886/Intermedierea-Asigurarilor-in-Contextul-Economiei-de-Piata)>

Deci, putem remarca că sectorul asigurărilor de viață constituie un catalizator esențial al dezvoltării economice la nivel național, influențând diverse sectoare economice, garantând un nivel optim al veniturilor bugetelor familiale și participând la creșterea puterii de cumpărare al populației.

În aceste condiții este necesară reorganizarea și lărgirea sferei de influență a asigurărilor de viață, pentru accelerarea procesului de atragere a investițiilor autohtone și străine pe termen mediu și lung, care vor participa la menținerea stabilității bunăstării sociale pe o perioadă mai mare de timp.

Sectorul de asigurări are un rol foarte important în funcționarea proceselor financiare ale unui stat, dar și un pronunțat rol social, ceea ce îi conferă semnificație în sistemul economic. Conform practicii țărilor dezvoltate, importanța asigurărilor nu poate fi măsurată doar prin numărul locurilor de muncă pe care le creează, volumul activelor pe care le gestionează sau contribuția acestora la PIB.

Asigurările au o importanță fundamentală pentru o societate modernă, fiind absolut necesare pentru activitățile care nu pot avea loc în lipsa unei asigurări. În primul rând, asigurările promovează stabilitatea și securitatea financiară atât la nivel național cât și la nivel personal. În al doilea rând, asigurătorii sunt investitori instituționali având rolul de a mobiliza economiile și a oferi oportunități de utilizare eficientă a acestora.

Sectorul asigurărilor facilitează sistemul de creditare prin asigurarea unei securități financiare creditorilor în cazul falimentării beneficiarilor de credit. Datorită capacității de atenuare a consecințelor ce pot apărea în

urma provocărilor de ordin financiar, putem afirma că asigurările au rolul de încurajatori (stimulatori) ai investițiilor¹.

Asigurarea de viață reprezintă o modalitate de protecție financiară, garantare și păstrare a nivelului de trai al unei familii, realizând o interconexiune puternică între veniturile familiale și asigurările de viață, ambii indicatori catalizându-se reciproc, ceea ce denotă că contractarea unei polițe conduce la creșterea veniturilor, la rândul său majorarea veniturilor dirijând la conștientizarea necesității unei polițe de asigurare.

Necesitatea dezvoltării sistemului național de asigurări a apărut datorită faptului că nu toate persoanele își pot constitui în mod individual din resursele proprii, unele rezerve materiale și bănești, însă trecerea riscurilor în anumite condiții – asupra unei societăți specializate în domeniul asigurărilor și reasigurărilor reprezintă o cale mai eficientă în această situație.

Neîncrederea populației în serviciile privind asigurarea vieții sunt consecința experiențelor anterioare nefavorabile; lipsei educației financiare; deținerii veniturilor mici și fricii pierderii banilor agonisiți;

Alocarea capitalurilor disponibile sectoarelor economice performante întru creșterea macroeconomică implică necesitatea evoluției sectorului asigurărilor de viață, care redistribuie importante resurse financiare acumulate sub forma fondurilor mutuale.

Atitudinea manifestată de către oameni față de propria viață și integritate personală are tendința de a se schimba esențial după intrarea în posesie a unei polițe de asigurare a vieții, având motivația atingerii maturității contractuale cu scopul beneficierii de resursele bănești colectate, iar în cazul survenirii accidentului, manifestând încredere față de sprijinul financiar acordat familiei.

Dezvoltarea sectorului asigurărilor de viață nu constituie un beneficiu doar pentru angajat, dar și pentru economia națională, în condițiile în care se realizează creșterea numărului locurilor disponibile; sporirea PIB-ului; reducerea presiunii asupra bugetelor de asigurări sociale, afectate de deteriorarea situației demografice; completarea sau substituirea programelor guvernamentale de asistență socială; participarea la susținerea sectorului național de pensii; lupta împotriva mortalității, îmbolnăvirii cu maladii grave, morbidității și creșterea nivelului de longevitate a populației; contribuirea la oferta de capital de împrumut pe piața financiară și nu în ultimul rând stimularea investițiilor, inovațiilor, competiției și concurenței.

Serviciile de asigurare sunt mai potrivite pentru protecția vieții personale, deoarece în caz de survenire a accidentului asigurat, compania de

1. http://dspace.ince.md/jspui/bitstream/123456789/887/1/Stabilitatea_financiara_a_statului_prin_prisma_sectorului_de_asigurari.pdf.

asigurări oferă acces la întreaga sumă asigurată, nu doar la sumele depozitate ca în cazul unei bănci comerciale.

În pofida curenților identificate sectorul asigurărilor de viață din Republica Moldova aplică în practică modelele țărilor dezvoltate, prin intermediul implementării directivelor europene pentru atingerea standardelor de înaltă calitate și facilitarea exercitării activității.

Consolidarea pieței naționale și îmbunătățirea stabilității financiare au fost obținute prin intermediul modificărilor și completărilor cadrului legislativ din 2010-2016, care bazându-se pe regimul Solvabilitate I (Solvency I) cu privire la cerințele de capitalizare, solvabilitate și lichiditate au realizat reconfigurarea pieței, reducându-se numărul societăților de la 24 în 2010 la 16 în 2016, cu 3 mai puține în 2020.

În opoziție cu creșterea migrației putem observa majorarea volumului de prime încasate de aproximativ 2 ori în ultimii ani în condițiile în care valoarea indemnizațiilor și sumelor asigurate achitate au crescut semnificativ mai puțin. Eforturile depuse oferă roade bogate, astfel ponderea primelor încasate pentru serviciile asigurărilor de viață în total prime a constituit în anul 2019 – 15,71% cu 6,19% mai mult decât în 2018.

Dezvoltarea tergiversată a sectorului asigurărilor în Republica Moldova, presupune multiple încercări pentru organele competente, căutându-se a pune bazele unor noi reguli, aliniate la standardele naționale pentru principalii actori ai pieței – asigurații, agențiile de asigurări și brokerii de asigurare.

Totodată, putem remarca faptul că sectorul asigurărilor de viață se confruntă cu probleme de ordin politico-legislativ, socio-cultural, educațional și specifice asigurărilor. Dintre cele mai pronunțate, evidențiem: dezvoltarea insuficientă a infrastructurii; nereceptivitate la standardele internaționale, reglementarea inadecvată a proceselor investiționale, lipsa personalului calificat, cultura financiară joasă a cetățenilor, transparența necorespunzătoare a structurii acționariatului, insuficienta utilizare a tehnologiilor informaționale, moștenirea poluării industriale și inexistența unui mod obișnuit de activitate transfrontalier.

În condițiile unei dezvoltări insuficiente a sectorului asigurărilor de viață este necesară realizarea unor transformări din partea statului dar și din partea asigurătorilor, care să conducă la o îmbunătățire constantă a situației actuale, care sunt fundamentate în continuare drept **recomandări**:

- adoptarea unor politici strategice, pe termen lung a cerințelor capitalului de reglementare, care va permite proiectarea bilanțului financiar a agenției pe o perioadă de minim 3-5 ani, încurajând o mai bună prognoză și utilizare a capitalului. Avantajele oferite de această transformare sunt

esențiale, deoarece permit minimizarea riscurilor, privind realizarea elaborarea și planificarea proceselor investiționale a rezervelor deținute, realizate de către societățile de asigurări de viață pe termen mediu și lung. De asemenea este necesară asigurarea unui control imparțial al companiilor, în special în ceea ce privește solvabilitatea și lichiditatea pe termen lung, cu scopul de a evita în avans problemele, în condițiile în care o bună parte a companiilor autohtone se află în pragul insolvenței;

- perfecționarea continuă a sistemului de raportare și alinierea la standardele internaționale;

- sporirea gradului de cuprindere în asigurare prin întreprinderea unor acțiuni cu caracter organizatoric (atât înainte de contractarea asigurării, de ex.: analiza amănunțită a condițiilor financiare, sociale, inclusiv a posibilității de plată a primelor, cât și după aplicarea acesteia, de ex.: verificarea sistematică a condițiilor de viață ale asiguratului, inclusiv a modului de respectare a clauzelor contractuale, controlul intern și auditul extern). Un criteriu important de creștere a eficienței proceselor de asigurare ar constitui majorarea permanentă a volumului protejării prin asigurare, care se manifestă prin sporirea numărului cazurilor de oferire a indemnizațiilor. Putem remarca că dacă accidentul s-a produs în primii doi ani din ziua intrării în vigoare a contractului sau înaintea duratei de un an după reînnoirea contractului, suma asigurată nu se acordă, fapt ce nu este atât de atractiv, iar mai eficientă ar fi metoda prin care în cazul survenirii cazului asigurat se va efectua achitarea doar a unei cote părți din suma asigurată. Un avantaj al acestei modalități este faptul că ar permite să se reducă simțitor numărul refuzurilor de achitare al sumelor asigurate. De asemenea acordarea parțială a sumei asigurate ar putea fi realizată chiar și în cazurile în care decesul persoanei asigurate este consecința unei infracțiuni, variind doar cotele ce ar fi plătite;

- difuzarea în mass-media a cazurilor reușite, care au satisfăcut clienții și prin care se demonstrează promptitudinea cu care societățile de asigurări (în cazul Republicii Moldova, doar GRAWE Carat Asigurări SA) intervin în acordarea indemnizațiilor cuvenite asiguraților, pentru sporirea gradului de încredere a populației față de serviciile de asigurare;

- implementarea unor măsuri de reducere a influenței negative a inflației, precum elaborarea contractelor care să includă indexarea inflației, inclusiv a primelor de asigurare și sumei asigurate;

- acordarea dreptului asiguraților la o cotă din veniturile obținute din investirea rezervelor de asigurare;

- prevenirea aspectelor frauduloase din partea angajaților companiei, prin transmiterea obligației de plată unor altor instituții (bancă, ghișeuri specializate);

- stabilirea cerințelor, criteriilor ce țin de pregătirea și competența profesională în asigurări pentru a ridica gradul de profesionalism pe piață (apariția actuarilor și auditorilor certificați) prin susținerea actualelor instituții sau deschiderea unor noi;

- posibilitatea continuării carierei angajatorilor și persoanelor înalt calificate, după atingerea vârstei standard de pensionare, în condițiile în care vârsta medie a angajaților din sectorul asigurărilor este în creștere, iar consecințele unei forțe de muncă îmbătrânite vor fi dificil de combătut;

- implementarea tehnologiilor digitale și crearea unor baze de date complexe sau perfecționarea celor existente pentru cunoașterea detaliată a informațiilor relevante cu caracter personal (situația financiară, tipul de activitate, profesia, locul de muncă, vârsta, numărul membrilor în familie, maladii existente în trecut și prezent).

În aceeași ordine de idei evidențiem necesitatea formării unei pieți stabile autohtone, bazate pe tehnologii moderne de asigurare, care să protejeze interesele persoanelor fizice și juridice, precum și să devină o sursă importantă pentru consolidarea bugetelor familiale.

Bibliography

1. ANGHELACHE, C.; VEREJAN, O. Analiza actuarială în asigurări. București: Editura Economică. 2006, 23 p.
2. https://sputnik.md/radio_podcasturi/20190305/25073823/Specialist-Asigurarea-de-via-este-o-msur-facultativ-dar-cu-adevrat-necesar.html
3. FOTESCU, Stanislav. *Eficiența asigurărilor în Republica Moldova*. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic ASEM, 2001, p.78.
4. IONESCU, Roxana. *Asigurări și Reasigurări*. București: Editura Universitară, 2016, 5 p.
5. FOTESCU, Stanislav. *Eficiența asigurărilor în Republica Moldova*. Chișinău: Centrul Editorial-Poligrafic ASEM, 2001, 98 p
6. HAISS, Peter R.; SÜMEGI, Kjell. *The Relationship of Insurance and Economic Growth - A Theoretical and Empirical Analysis*. În: *Emprica, Journal of Applied Economics and Economic Policy*. 2007. [citat 2021-03-02]. Disponibil: <<https://ssrn.com/abstract=968243>>.
7. BISTRICEANU D., Gheorghe. *Sistemul asigurărilor din România*. București: Editura Economică, 2002. p. 65